
Ustawa o samorządzie powiatowym w art. 12 reguluje kompetencje rady powiatu, zaś w art. 32 zostały zawarte kompetencje przysługujące zarządowi powiatu. Pozornie mogłoby się wydawać, że podział kompetencji pomiędzy dwa organy samorządu powiatowego jest zrozumiały. Jednakże praktyka oraz porównanie podobnych regulacji dotyczących samorządu gminnego oraz samorządu województwa prowadzi do zupełnie innych wniosków. Istotną różnicą jest to, że ustawodawca nie wprowadził w ustawie o samorządzie powiatowym domniemania kompetencji któregośkolwiek z organów powiatu.

Domniemanie kompetencji można zdefiniować jako oznaczenie, że do właściwości danego organu należą wszystkie sprawy pewnej kategorii, z wyłączeniem tych, które zostały zastrzeżone na podstawie konkretnego przepisu do właściwości innych podmiotów. W przypadku samorządu gmin, a także samorządu województw takie domniemania kompetencyjne odnoszące się do realizacji zadań publicznych znalazły swoje miejsce w ustawach ustrojowych. Zgodnie z art. 18 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzono, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Natomiast na szczeblu wojewódzkim domniemanie kompetencyjne przypisano na rzecz zarządu województwa. Zgodnie z tym zarząd wykonuje zadania należące do samorządu województwa niezastrzeżone na rzecz sejmiku województwa i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

Lektura ustawy ustrojowej powiatu prowadzi do wniosku, iż w przypadku tej jednostki samorządu terytorialnego ustawodawca zrezygnował z zastosowania domniemania kompetencji na rzecz, któregośkolwiek z organów powiatu. Rada powiatu jest organem stanowiącym i kontrolnym w powiecie i do jej kompetencji należą wyłącznie te zadania, których katalog został zamieszczony w art. 12 ustawy o samorządzie powiatu bądź innych ustawach szczególnych poprzez konkretne wskazanie właściwości rady. Oznacza to, że kompetencje te nie mogą być ani realizowane, ani przekazywane innym organom, a zwłaszcza zarządowi. W związku z tym, naruszenie przepisów o wyłączności ustawowej rodzi skutek w postaci nieważności danego aktu prawnego, bądź uznania danej czynności pozorną, a więc za nieakt. Natomiast zarząd powiatu jest organem wykonawczym i zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy ustrojowej zarząd powiatu wykonuje zadania powiatu określone przepisami prawa. Przepis ten przewiduje legitymację zarządu do realizacji spraw tylko wtedy, gdy istnieje wyraźny przepis prawa. Na przykład w sprawie, w której zarząd powiatu podjął uchwałę w sprawie zgłoszenia propozycji nazewnictwa ronda budowanego na skrzyżowaniu dróg powiatowych, WSA w Łodzi stwierdził, że zarząd powiatu nie jest kompetentny w tej sprawie, stwierdzając, że: „Z przepisu art. 32 ust. 1 u.s.p. nie wynika samodzielna delegacja dla zarządu do podjęcia uchwały w zakresie zgłaszania propozycji nazw ulic, placów, czy dróg.” Z kolei WSA w Gliwicach stwierdził również, że: „Jeżeli akt o randze ustawy zawiera upoważnienie do stanowienia prawa i określa organ właściwy do wydania tego aktu oraz zakres spraw przekazanych do uregulowania, to regulacja na poziomie aktu prawa miejscowego nie może przekazywać upoważnienia do ich stanowienia na rzecz organu wykonawczego. Kompetencje organu stanowiącego muszą ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w ustawowym upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa.”

Istotny problem powstaje w sytuacji, gdy w ustawie szczególnej wskazuje się na „sprawy powiatowe”, przy tym nie przesądzając o tym, który z organów powiatu jest właściwy do realizacji zadania. Przykładem może być ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, która daje powiatom prawo do utworzenia samorządowych instytucji kultury. Podmioty je tworzące ustawa nazwa organizatorami, jednak bez wskazania organu za niego działającego.

Reasumując, należy powtórzyć za doktryną prawniczą, że w związku z brakiem wprowadzenia domniemania kompetencyjnego na rzecz danego organu powiatu, powstała nieuzasadniona luka w

Podział kompetencji pomiędzy radę powiatu a zarząd powiatu

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 02, marzec 2022 07:59

Maciej Barmosz

Odsłony: 5291

prawie. Taki stan może powodować liczne nieporozumienia odnośnie posiadania przez te organy legitymacji w przedmiocie realizacji spraw będących na mocy ustaw szczególnych w gestii powiatu.

Źródła: K. Bandurczewski, D. Dąbek, P. Dobosz, M. Komulski, M. J. Maczyński, S. Piasek [w:] *Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz*, red. P. Chmielecki, Warszawa 2005; Anna Wierzbica, *Dotychczasowe właściwości organów jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań publicznych*, [w:] *Samorząd Terytorialny* 12/2012; Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. III SA/Ld 471/16 CBOŚA; Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 23 czerwca 2013 r., sygn. IV SA/GI 963/12 CBOŚA